

komme i Collision med de bestaaende Expropriationsberettigelses, ikke alene fordi de Tilfælde, i hvilke Jernbanen vil see sig i den Nødvendighed at maatte expropriere, ville være aldeles forsvindende i Tal i Sammenligning med de Expropriationer, som allerede have fundet Sted og fremdeles ville finde Sted, af Veimateriale ved de forskjellige Arter af offentlige Veie; men ogsaa fordi Jernbanen anseer sig for at være velforhønet med Gruusgrave, Ballastgrave o. s. v., naar der findes en Gruusgrav for hver 4 Mil Jernbane. Det er altsaa i og for sig ikke noget stort Tal af Gruusgrave, der er Tale om at tilveiebringe. Men dertil kommer, at man selvfølgelig ved Anlæg af Jernbaner, hvor Leilighed dertil gives, erhverver sig til fast Afbenyttelse, til Gie, de Gruusgrave ved Siden af Jernbanen, der egne sig til at benyttes. Derved formindskes end hyderligere Tallet af de Tilfælde, i hvilke Expropriation er nødvendig. — Naar et æret Medlem har formeent, at Jernbanerne mindre end Sognene og Amtkommunerne behøve en Expropriationsret, fordi Transporten af Materiale er saameget lettere for Jernbaner end for Veie, saa maa jeg dertil bemærke, at dette ingenlunde forholder sig saaledes; thi om end Transporten af samme Quantum er forholdsviis lettere og billigere for samme Distance paa Jernbaner end paa Landeveie eller Diveie, saa opveies denne Fordeel for Jernbanerne fuldstændig derved, at de Quantiteter, som Jernbanerne forbruge, ere saa overordentlig store, sammenlignede med, hvad de offentlige Veie forbruge, at en forøget Transport i Virkeligheden vil falde langt tungere paa Jernbanerne end paa Veiene. — Naar der udtaltes Frygt for, at Jernbanen skulde benytte sin Expropriationsret til at udtømme smaa Gruusbeholdninger, smaa Beholdninger af Veimateriale i Sognene i den tilgrændsende Egn, da maa jeg dertil bemærke, at denne Frygt i mine Tanker er fuldstændig ugrundet, idet Jernbanen ikke kan være tjent med at expropriere og anlægge Gruusgrave, undtagen hvor meget store Quantiteter af Gruus kunne erholdes. Der er altsaa ikke Spørgsmaal om for Jernbanernes Vedkommende at ville expropriere en lille Gruusbeholdning for billigt Kjøb, men Spørgsmaalet

dreier sig om at sætte Jernbanen istand til at skaffe sig Afgang til Benyttelse af store Partier af Gruusmateriale; og hvor saadanne store Partier ere tilstede, troer jeg i Virkeligheden, at man ikke behøver at frygte for, at der ikke skal blive nok tilbage til Sognet og Amtskommunen. En stor Uanselighed, som Jernbanerne kunne have at overvinde ved Tilveiebringelsen af Gruusmateriale, i Sammenligning med hvad der gjælder om de offentlige Veie, er den, at Jernbanerne kun kunne benytte saadanne Gruusgrave, som de kunne sætte sig i Jernbaneforbindelse med. Naar det altsaa ikke er saa heldigt, at Gruusgrave støde umiddelbart op til Jernbanen, maa den skaffe sig ikke alene Benyttelsen af selve det gruusholdige Terrain, men ogsaa Afgang dertil ved Sidespor. Det vil altsaa let sees, at det her ikke alene gjælder om at erhverve sig den fornødne Tilladelse fra Grundeieren til at borttage Gruus, men at der i Reglen ogsaa skal tilveiebringes Overeenskomst med en Deel, flere eller færre, mellemliggende Grundeiere om at tilstede Nedlæggelse af Sidespor og Transport over deres Eiendomme af Gruusmateriale hen til Jernbanen.

Det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgtreds (Rühnel) behøvede et Endringsforslag til Lovudkastets Bestemmelser, hvilket Forslag skulde gaae ud paa, at Expropriationsretten kun kunde udøves efter forudgaaende Forhandling med Amtsrådet. Jeg troer ikke, at en saadan Bestemmelse vil have nogen praktisk Betydning. Den vilde kun kunne faae Betydning, naar Amtsrådet eller en anden communal Autoritet — Byrådet maa jo i saa Henseende stilles lige med Amtsrådet — ligesom fik Ret til at modsætte sig Expropriationen; men det forekommer mig klart, at en saadan Ret ikke vil kunne tilstedes. Det er ikke mig bekjendt, at der er en saadan Ret tilstede for Sognene til nu at modsætte sig, at Amtet exproprierer Gruusgrave til sit Brug, ligesaa lidt som der har været nogen Ret for Amtet og Sognet til at modsætte sig, at Staten exproprierer Gruus til sine Hovedlandeveie. Jeg mener altsaa, at naar man har været, — jeg vil ikke sige tilfreds med de nu gjældende Bestemmelser om Expropriation af